

**UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO – SPRÁVNÍ**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2008

IVETA GLOSOVÁ

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

**Veřejnoprávní smlouvy
Iveta Glosová**

**Bakalářská práce
2008**

SOUHRN:

Tato bakalářská práce je zaměřena na stávající právní úpravu veřejnoprávních smluv, což jsou právní úkony, které mají již své postavení ve veřejném právu a jejich význam má rostoucí tendenci. První část je věnována právní úpravě veřejnoprávních smluv, shrnuje základní pojmy, význam, členění a uzavírání veřejnoprávních smluv. Další část je zaměřena na činnost při uzavírání veřejnoprávních smluv. V poslední části je přehled veřejnoprávních smluv, které byly uzavřeny ve vybraných krajích České republiky.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Veřejnoprávní smlouva, obec, správní akt, krajský úřad

TITLE:

Contracts governed by public law

ABSTRACT:

This Bachelor Thesis is specialized in actual legal regulations of contracts governed by public law what is the legal acts, what already have own position in the frame of public law that,s importance has a rising tendency. The first part is addressed to legal regulations of the contracts governed by public law, gather the basic ideas, consequence, articulation and closing of the contracts governed by public law. The exhibition of proceeding by closing of the contracts governed by public law is the next aim of my Bachelor Thesis. The demonstration of the concrete conctrats governed by public law in particular regions of the Czech republic is the last aim of my Bachelor Thesis.

KEYWORDS:

contracts governed by public law, municipality, administrative act, regional authority

OBSAH:

Úvod.....	7
I. Právní úprava.....	9
I.1. Veřejnoprávní smlouvy, pojem, jejich význam a členění.....	10
I.1.1. Pojem – veřejnoprávní smlouva.....	10
I.1.2. Obecná úprava.....	11
I.1.3. Význam veřejnoprávních smluv.....	12
I.2. Náležitosti smlouvy.....	12
I.3. Charakteristické rysy veřejnoprávní smlouvy.....	13
I.4. Druhy veřejnoprávních smluv.....	13
I.4.1. Koordinační smlouvy.....	14
I.4.1.1. Veřejnoprávní smlouvy týkající se výkonu přenesené působnosti obcí.....	14
I.4.1.2. Veřejnoprávní smlouvy o zveřejnění obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup.....	15
I.4.1.3. Veřejnoprávní smlouvy o provozování elektronické podatelny.....	15
I.4.1.4. Dohoda o výkonu působnosti stavebního úřadu pro jinou obec.....	15
I.4.1.5. Veřejnoprávní smlouvy týkající se výkonu působnosti obecních úřadů s rozšířenou působností.....	16
I.4.1.6. Dohoda o sloučení obcí.....	16
I.4.1.7. Dohoda o změně hranic obcí.....	17
I.4.1.8. Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí.....	17
I.4.1.9. Dohoda o zpracování společného plánu odpadového hospodářství původce odpadů.....	17
I.4.1.10. Dohoda o vytvoření společného školského obvodu spádové oblasti.....	17
I.4.1.11. Dohoda o připojení obce k jiné obci.....	18
I.4.2. Subordinační smlouvy.....	18
I.4.2.1. Dohody na podporu zaměstnanosti.....	19
I.4.2.2. Smluvní ochrana přírody.....	19
I.4.2.3. Smlouva o závazku veřejné služby v oblasti silniční dopravy.....	19
I.5. Uzavírání veřejnoprávních smluv.....	20
I.6. Změna obsahu, výpověď a zrušení veřejnoprávní smlouvy.....	21

I.6.1.	Změna obsahu veřejnoprávní smlouvy.....	21
I.6.2.	Výpověď a zrušení veřejnoprávní smlouvy.....	21
I.7	Závazky a spory z veřejnoprávních smluv.....	22
I.8.	Veřejnoprávní smlouvy platné v roce 2008.....	24
I.8.1.	Středočeský kraj.....	25
I.8.2.	Pardubický kraj.....	26
I.8.3.	Jihomoravský kraj.....	28
I.8.4.	Olomoucký kraj.....	28
I.8.5.	Zlínský kraj.....	29
I.8.6.	Moravskoslezský kraj.....	29
I.9.	Reforma veřejné správy po roce 1990.....	31
II.	Realizace právní úpravy v praxi.....	33
II.1.	Veřejnoprávní smlouva uzavřená podle ustanovení § 3 a zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii.....	33
II.1.1.	Vzor veřejnoprávní smlouvy o obecní policii.....	34
II.2.	Veřejnoprávní smlouva o zajištění zveřejnění obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup ve smyslu ust. § 26 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů.....	38
II.3.	Veřejnoprávní smlouvy o přestupcích.....	39
II.3.1.	Vzor veřejnoprávní smlouvy o přestupcích.....	39
Závěr.....		43
Seznam literatury.....		44

ÚVOD

Správní právo je součástí veřejného práva, které je jedním z podsystémů, do kterých se kontinentální právo dělí – veřejné a soukromé. Objektem studia správního práva jsou správní vztahy, mezi které veřejnoprávní smlouvy jako předpoklad vzniku veřejnoprávních vztahů patří.

Veřejnoprávní smlouvy se na našem území vyskytovaly již za Rakouska – Uherska. Ovšem tento právní institut nebyl na našem území nikdy moc využíván a jeho legislativní úprava byla vždy slabá.

První skutečná úprava veřejnoprávních smluv byla zakotvena až v ustanoveních zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, (obecné podmínky pro uzavírání, platnost, změnu a zrušení veřejnoprávní smlouvy, rozhodování sporů z veřejnoprávní smlouvy a způsob jejího zveřejnění)¹. Tato úprava byla zrušena článkem I. zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím správního řádu.

Nyní jsou veřejnoprávní smlouvy komplexně upraveny v páté části správního řádu. Tyto smlouvy spadají svou podstatou pod správní právo hmotné.

Veřejnoprávní smlouvy mohou být považovány za moderní formu činnosti veřejné správy, která má být službou veřejnosti. Použití těchto smluv by mělo zajistit zjednodušení a zefektivnění výkonu veřejné správy vůči široké veřejnosti. Tento instrument může přinést při vhodném použití odlišný a příznivější pohled na orgány vykonávající veřejnou správu.

Na rozdíl od správních aktů jsou veřejnoprávní smlouvy v naší praxi dodnes spíše výjimečným jevem. Jde však o institut, který má ve správním právu své místo a budoucnost. Je velmi pravděpodobný vývoj směrem k menšímu počtu složitějších smluv koordinačních a k většímu počtu poměrně jednoduchých subordinačních smluv např. v oblasti stavebního práva.

¹ viz. ustanovení §§ 66c-66e

V zahraničí existují i takové právní úpravy, které umožňují uzavřít veřejnoprávní smlouvu mezi vykonavatelem veřejné správy a osobou, vůči níž směřuje výkon veřejné správy, namísto vydání správního aktu všude tam, kde to dovoluje povaha věci a kde lze účelu dosáhnout lépe smluvní cestou. Tímto způsobem dochází k významné změně prezentace veřejné správy ve společnosti. Použití obou nástrojů lze kombinovat.

Po reformě veřejné správy mají veřejnoprávní smlouvy díky současné podobě veřejné správy větší možnost využití. Po reformě je i naše veřejná správa „odrazem“ veřejné správy ve starých členských zemích EU, nebo alespoň některých, zejména německy mluvících, kde veřejnoprávní smlouvy dlouhodobě fungují. Právě s německy mluvícími zeměmi máme společnou římskoprávní tradici a podobu právního řádu (s Rakouskem jsme měli třista let téměř identický právní řád) a když tedy dobře fungují veřejnoprávní smlouvy v Německu a Rakousku, lze po nedávné reformě veřejné správy očekávat jejich vzrůstající význam a využití i u nás.

Cílem mé bakalářské práce je upozornit širší veřejnost na stávající právní úpravu, která se váže ke vzniku, změnám a zániku veřejnoprávních smluv.

Druhým cílem mé bakalářské práce je vedle právní úpravy ukázat na činnost při uzavírání veřejnoprávních smluv.

Třetím cílem mé bakalářské práce je ukázat, jaké veřejnoprávní smlouvy byly uzavřeny ve vybraných krajích České republiky.

I. Právní úprava

Úprava veřejnoprávních smluv se rozpadá pravidelně na „úroveň“ třech právních předpisů. Primárně musí existovat právní norma v oblasti veřejného práva, jež opravňuje subjekty veřejné správy tuto smlouvu uzavřít. Jedná se většinou o speciální zákony, například zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů. Dále se při uzavírání veřejnoprávní smlouvy postupuje dle páté části správního řádu, zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (v poznámkách jen „SpŘ“), ovšem pouze nestanoví-li zvláštní zákon jinak, viz § 1 odst. 2 správní řád, jež obsahuje obecnou úpravu veřejnoprávních smluv. A dále nestanoví-li správní řád jinak, použijí se přiměřeně ustanovení občanského zákoníku. Výslovně je v § 170 správního řádu stanoveno, která ustanovení občanského zákoníku se nepoužívají.

Veřejnoprávní smlouva nesmí být v rozporu s právními předpisy a nesmí je ani obcházet², což koresponduje se zásadou zákonnosti a vázanosti právem³. Veřejnoprávní smlouva musí být dále v souladu s veřejným zájmem⁴.

Souhlas s uzavřením veřejnoprávní smlouvy je správním rozhodnutím. Nabývá tedy právní moci a v případě jeho odepření se lze proti tomuto rozhodnutí odvolat.

² viz ustanovení § 165 odst. 2 SpŘ

³ viz ustanovení § 2 odst. 1 SpŘ

⁴ viz ustanovení § 159 odst. 2 SpŘ

I.1. Veřejnoprávní smlouvy, pojem, jejich význam a členění

I.1.1. Pojem – veřejnoprávní smlouva

Smlouva je nejobvyklejším a nejtypičtějším právním úkonem. Spočívá ve vzájemných a obsahově shodných projevech vůle dvou nebo více stran, směřujících ke vzniku, změně, zajištění nebo zániku těch práv a povinností, které právní předpisy s takovými projevy spojují.

Smlouvou se strany zavazují si něco dát, něco konat nebo naopak něco nekonat – něčeho se zdržet, nebo něco strpět.

Veřejnoprávní smlouva je definována jako dvou nebo vícestranný právní úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Tím se liší od soukromoprávních smluv, neboť upravuje veřejná subjektivní práva a povinnosti pramenící z norem správního práva. Veřejnoprávní smlouvu mohou uzavřít pouze vymezené subjekty, které jsou k tomu zmocněny zvláštním zákonem. Alespoň jednou smluvní stranou je vždy subjekt veřejné správy. Spory z veřejnoprávní smlouvy se řeší ve správním soudnictví nebo správní cestou. V řadě případů lze však spíš než o veřejnoprávních smlouvách, hovořit pouze jako o smlouvách s veřejnoprávními obsahovými prvky.

Soukromoprávním smlouvám se veřejnoprávní smlouva přibližují tím, že jsou stejně tak dvou či vícestranným právním úkonem, který vzniká na základě dvou či více vzájemně adresovaných a obsahově shodných souhlasných projevů vůle. Naopak zásadní odlišnost veřejnoprávních smluv je, že upravují veřejná subjektivní práva a povinnosti pramenící z norem správního práva.

Veřejnoprávní smlouvy umožňují, aby namísto kogentní právní normy či vrchnostenského správního aktu nastoupila dobrovolná spolupráce za účelem dosažení cílů a úkolů veřejné správy. Použití veřejnoprávních smluv k výkonu veřejné správy ve státě, s sebou přináší ze strany veřejnosti příznivý pohled na orgány vykonávající veřejnou správu.

I.1.2. Obecná úprava

Obecnou úpravu veřejnoprávních smluv v našem právu přinesl s účinností od 1. ledna 2006 správní řád. Shodně pro všechny skupiny veřejnoprávních smluv zákon stanoví :

1. požadavek souladu veřejnoprávní smlouvy se zákony a ostatními právními předpisy, zákaz jejich obcházení a požadavek souladu s veřejným zájmem; uzavření veřejnoprávní smlouvy, jejíž stranou je subjekt veřejné správy, nesmí snižovat důvěryhodnost veřejné správy, musí být účelné a musí sledovat plnění úkolů veřejné správy,
2. zásadu, podle níž se veřejnoprávní smlouva vždy posuzuje podle svého skutečného obsahu, pravidla pro uzavírání veřejnoprávních smluv,
3. požadavek písemné formy veřejnoprávní smlouvy s tím, že projevy vůle všech smluvních stran musí být učiněny na téže listině,
4. institut přezkoumávání zákonnosti veřejnoprávní smlouvy; nezákonná veřejnoprávní smlouva musí být zrušena; zrušení se nedotýká správních úkonů učiněných na základě této veřejnoprávní smlouvy vůči třetím osobám,
5. pravidla pro změnu obsahu veřejnoprávní smlouvy, pro výpověď a pro zrušení veřejnoprávní smlouvy z vůle jejich stran,
6. příslušnost správních orgánů k řešení sporů z veřejnoprávních smluv; rozhoduje se ve sporném správním řízení, a to i jednoinstančně, následovat může žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle soudního řádu správního,
7. odkaz na základní pravidla činnosti správních orgánů a na ustanovení o správním řízení, jakož i na přiměřené použití občanského zákoníku⁵.

⁵ Hendrych, D. a kolektiv: Správní právo, 6. aktualizované vydání, C.H.BECK, Praha 2006, str. 239

I.1.3. Význam veřejnoprávních smluv

Na rozdíl od správních aktů jsou veřejnoprávní smlouvy v naší praxi dodnes spíše jevem výjimečným. Jde však o institut, který má ve správním právu nepochybně své místo a budoucnost. V zahraničí existují i takové právní úpravy, které umožňují uzavřít veřejnoprávní smlouvu mezi vykonavatelem veřejné správy a osobou, vůči níž směřuje výkon veřejné správy, namísto vydání správního aktu všude tam, kde to dovoluje povaha věci a kde lze účelu dosáhnout lépe smluvní cestou. Tímto způsobem dochází k významné změně prezentace veřejné správy ve společnosti.

I.2. Náležitosti smlouvy

Z právních předpisů vyplývají určité náležitosti právních úkonů, mezi které patří:

- náležitosti subjektu – kdo právní úkon činí
- náležitosti obsahu – jaký je obsah projevu vůle
- náležitosti formy – jaká je vnější formální podoba projevu vůle
- náležitosti procedury – jaký je postup

Subjektu, obsahu i formy se týká požadavek určitosti právních úkonů. V případě určitosti subjektu jde o to, že musí být patrné, kdo právní úkon činí. Např. u obcí může vzniknout problém v tom, že jejich právní jednání učiněná v písemné formě v oblasti samostatné působnosti mají nést označení „obec“, ale v oblasti přenesené působnosti „obecní úřad“. Z obsahu musí být patrné, koho se právní úkon týká, které věci se týká a jaké jsou zamýšlené právní důsledky. Nedostatek určitosti obsahu u právních úkonů orgánů veřejné správy znamená vadnost nebo nulitu takového právního aktu.

Právní úkon orgánů veřejné správy musí být učiněn v předepsané formě. Standardní formou je forma písemná.⁶

⁶ Staša J., Úvod do českého správního práva – čtvrté doplněné vydání, Praha 2001, Policejní akademie ČR, str. 46 a násl.

I.3. Charakteristické rysy veřejnoprávních smluv

- Správní dohoda je alespoň dvoustranný právní úkon, který spočívá ve shodném projevu všech zúčastněných stran. Tím se liší od správních aktů, které jsou jednostranným úkonem.
- Alespoň jeden z účastníků správní dohody je vždy orgán veřejné správy, nebo-li její vykonavatel, kterému musí být dovoleno uzavírání těchto smluv zákonem.
- Správní dohoda je nástrojem pro plnění úkolů veřejné správy (smlouvy uzavřené podle norem občanského, obchodního a pracovního práva zabezpečují hmotné a personální podmínky fungování veřejné správy).
- Uzavírání správních dohod, jejich předmět a náležitosti popřípadě sankce pro případ jejich neplnění jsou upraveny zcela nebo alespoň zčásti normami správního práva.
- Správní dohoda stanoví stejně jako každá smlouva práva a povinnosti jejich účastníků⁷.

I.4. Druhy veřejnoprávních smluv

Veřejnoprávní smlouvy lze členit v závislosti na tom, kdo představuje smluvní strany, na dvě skupiny:

- smlouvy mezi subjekty veřejné správy – **k o o r d i n a č n í**
- smlouvy mezi subjektem veřejné správy a fyzickou nebo právnickou osobou, vůči níž směřuje výkon veřejné správy – **s u b o r d i n a č n í**

⁷ Svoboda K., Základy správního práva. Praha: VŠE – fakulta národohospodářská, 1996, str. 87 a násl.

I.4.1. Koordinační smlouvy

Koordinační smlouvy mohou mezi sebou navzájem uzavírat stát, veřejnoprávní korporace, jiné právnické osoby zřízené zákonem a právnické a fyzické osoby, pokud vykonávají zákonem nebo na základě zákona svěřenou působnost v oblasti veřejné správy⁸. Je pro ně charakteristické rovné postavení účastníků nejen v okamžiku uzavření smlouvy, ale i v období před a po vzniku takové smlouvy.

Odlišnost koordinačních veřejnoprávních smluv od soukromoprávních spočívá pouze v tom, že jsou uzavírány při správě veřejných záležitostí ve veřejném zájmu.

Příklady těchto smluv jsou:

I.4.1.1. Veřejnoprávní smlouva týkající se výkonu přenesené působnosti obcí

Obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž budou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti pro orgány jiné obce. Předmětem této smlouvy nemůže být ta přenesená působnost, která je na základě zákona svěřena orgánům jen některých obcí. K uzavření smlouvy je třeba souhlasu krajského úřadu vydaného v přenesené působnosti.⁹

Obce s rozšířenou působností, jejichž obecní úřady vykonávají přenesenou působnost ve správním obvodu jednoho krajského úřadu, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž bude obecní úřad jedné obce s rozšířenou působností vykonávat přenesenou nebo část přenesené působnosti pro obecní úřad jiné obce s rozšířenou působností, která je účastníkem veřejnoprávní smlouvy.

⁸ Viz ustanovení § 160 odst. 1 SpŘ

⁹ Hendrych, D. a kolektiv: Správní právo, 6. aktualizované vydání, C.H.BECK, Praha 2006, str. 240

Pro uzavření takovéto veřejnoprávní smlouvy je nutný souhlas Ministerstva vnitra, který jej vydává po předchozím projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo věcně příslušným ústředním správním úřadem.

I.4.1.2. Veřejnoprávní smlouva o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup

Pokud správní orgán, který je povinen zřídit úřední desku, není schopen zajistit zveřejnění obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup, lze ke splnění této povinnosti uzavřít veřejnoprávní smlouvu s obcí s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu má správní orgán sídlo. Nejčastěji jde o případy, týkající se obecních úřadů malých obcí.¹⁰

I.4.1.3. Veřejnoprávní smlouva o provozování elektronické podatelny

Jejím předmětem je zajišťovat přijímání podání, která někdo vůči správnímu orgánu činí v elektronické podobě.

I.4.1.4. Dohoda o výkonu působnosti stavebního úřadu pro jinou obec

Obec, jejíž obecní úřad je stavebním úřadem, může se souhlasem krajského úřadu uzavřít dohodu s jinou obcí, že bude tuto působnost vykonávat i pro ni.

¹⁰ Hendrych, D. a kolektiv: Správní právo, 6. aktualizované vydání, C.H.BECK, Praha 2006, str. 241

I.4.1.5. Veřejnoprávní smlouva týkající se výkonu působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

Tyto smlouvy mohou uzavřít obce s rozšířenou působností, jejichž obecní úřady vykonávají přenesenou působnost ve správním obvodu jednoho krajského úřadu. K uzavření smlouvy je potřeba souhlasu Ministerstva vnitra.

I.4.1.6. Dohoda o sloučení obcí

Ke sloučení obcí může dojít tehdy, pokud spolu obce sousedí a to na základě vzájemné dohody. Pokud dojde ke sloučení, území nové obce je tvořeno územími slučovaných obcí. Název obce je závislý na dohodě slučovaných obcí. Pokud se slučované obce na názvu nedohodnou, stanoví jej Ministerstvo vnitra.

Dohodu o sloučení obcí je možné uzavřít na základě rozhodnutí zastupitelstev obcí, kterých se sloučení týká, pokud ovšem není podán návrh na konání místního referenda. Rozhodnutí zastupitelstev, případně i místního referenda, musí být oznámeno příslušnému krajskému úřadu.

Obec vzniklá sloučením se stává právním nástupcem slučovaných obcí. To znamená, že se obec stává příjemcem výnosu daní podle zvláštního zákona, přechází na ni majetek, včetně finančních prostředků zaniklých obcí, přechází na ni i ostatní práva a závazky těchto obcí, včetně práv zakladatele a zřizovatele právnických osob

Sloučení obcí lze provést pouze k počátku kalendářního roku nebo ke dni voleb do zastupitelstva obcí. Dohoda o sloučení obcí je podkladem k zápisu změny práv dotčených obcí k nemovitostem do katastru nemovitostí a k provedení změny údajů o katastrálních územích a hranic obcí v katastru nemovitosti.

Nově vzniklá obec je povinna zaslat opis dohody o sloučení Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, příslušnému katastrálnímu úřadu a příslušnému finančnímu úřadu.

I.4.1.7. Dohoda o změně hranic obcí

Ke změně hranic dochází v situacích, kdy se obce slučují, obec se připojuje k jiné obci nebo dochází k oddělení části obce.

I.4.1.8. Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí

Obce mohou vytvářet dobrovolné svazky s dalšími obcemi nebo vstupovat do svazků již vytvořených za účelem ochrany a prosazování jejich společných zájmů. Vytvořené svazky obcí jsou právnickou osobou.

Předmětem činnosti svazku obcí jsou především činnosti týkající se veřejného zájmu občanů. Jedná se např. o činnosti v oblasti školství, zdravotnictví, kultury, ochrany životního prostředí, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, zásobování obce vodou, odvádění a čištění odpadních vod, zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy atd. Z uvedených činností je zřejmé, že tyto svazky jsou uzavírány za účelem uspokojování potřeb občanů a zvyšování jejich životní úrovně.

Důležitou přílohou smlouvy o vytvoření svazku obcí jsou stanovy. Smlouvu o vytvoření svazku obcí schvaluje zastupitelstvo. Ode dne jejího schválení je obec touto smlouvou vázána.

I.4.1.9. Dohoda o zpracování společného plánu odpadového hospodářství původce odpadů

Tuto dohodu uzavírají obce, které vytvořily dobrovolný svazek obcí při nakládání s komunálním odpadem.

I.4.1.10. Dohoda o vytvoření společného školského obvodu spádové oblasti

Touto smlouvou mohou obce mezi sebou domluvit vytvoření společného školského obvodu základní školy.

I.4.1.11. Dohoda o připojení obce k jiné obci

K připojení obce může dojít tehdy, pokud spolu obce sousedí a to na základě jejich vzájemné dohody. Dohodu o připojení obce je možné uzavřít na základě rozhodnutí zastupitelstev dotčených obcí. Pokud ovšem není podán návrh na konání místního referenda o této věci a to do třiceti dnů od zveřejnění souhlasného rozhodnutí zastupitelstev dotčených obcí. Takové rozhodnutí zastupitelstev či výsledek místního referenda musí být oznámeny příslušnému krajskému úřadu.

Obec, která při připojení obce nezaniká se stává právním nástupcem připojených obcí. To znamená, že se obec stává příjemcem výnosu daní podle zvláštního zákona, přechází na ni majetek, včetně finančních prostředků zaniklých obcí, přechází na ni i ostatní práva a závazky těchto obcí, včetně práv zakladatele a zřizovatele právnických osob.

Připojení obce lze provést pouze k počátku kalendářního roku nebo ke dni voleb do zastupitelstev obcí. Dohoda o připojení obce k jiné obci je podkladem k zápisu změny práv dotčených obcí k nemovitostem do katastru nemovitostí a k provedení změny údajů o katastrálních územích a hranic obcí v katastru nemovitostí.

Nově vzniklá obec je povinna zaslat opis dohody sloučení Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, příslušnému katastrálnímu úřadu a příslušnému finančnímu úřadu.

I. 4. 2. Subordinační smlouvy

Subordinační smlouvy jsou druhou skupinou veřejnoprávních smluv. Jsou to smlouvy, které uzavírá na jedné straně správní orgán a na druhé straně adresát veřejnoprávního působení. Adresáti veřejné správy při uzavírání těchto smluv vystupují v rovném postavení se subjekty veřejné správy.

Subordinační veřejnoprávní smlouvy umožňují subjektům veřejné správy, aby v určitých případech namísto vrchnostenského – jednostranného aktu, uzavřely s adresátem veřejné správy nevrchnostenskou – dvoustrannou dohodu, veřejnoprávní smlouvu.

U subordinačních veřejnoprávních smluv je nejzřetelnější rozdíl mezi smlouvou veřejnoprávní a soukromoprávní. Rovnost zúčastněných stran je omezena v případech, jestliže nedojde ke sjednání takové smlouvy, může subjekt veřejné správy užít své pravomoci k úpravě vzájemného vztahu vydáním autoritativního správního aktu. Po uzavření takové smlouvy je rovnost subjektů narušena, když subjekt veřejné správy může veřejnoprávní dohodu v případě jejího porušení vrchnostensky pozměnit, či vynutit.

Příklady subordinačních veřejnoprávních smluv:

I.4.2.1. Dohody na podporu zaměstnanosti

Patří sem například Dohoda o zabezpečení pracovní rehabilitace, Dohody o rekvalifikaci, Dohoda o vytváření veřejně prospěšných prací, Dohody o poskytnutí příspěvků v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, Smluvní ochrana přírody, Smlouvy o závazcích veřejné služby v oblasti drážní dopravy apod.

I.4.2.2. Smluvní ochrana přírody

Pro významné lokality lze namísto vyhlášení národní přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo památného stromu, včetně jejich ochranných pásem, prohlásit území za chráněné nebo strom za památný na základě smlouvy uzavřené mezi vlastníkem dotčeného pozemku a orgánem ochrany přírody, který je oprávněn k jejich vyhlášení.

I.4.2.3. Smlouvy o závazku veřejné služby v oblasti silniční dopravy

Jsou to provozní, přepravní a tarifní závazky ve veřejné linkové dopravě provozované ve veřejném zájmu za účelem zajištění dopravní obslužnosti území. Smlouvu uzavírá kraj, jde-li o zajištění základní dopravní obslužnosti území kraje nebo obce. Základní dopravní

obslužností území kraje se rozumí zajištění přiměřené dopravy pro všechny dny v týdnu z důvodu veřejného zájmu, především do škol, úřadů, k soudům, do zdravotnických zařízení a do zaměstnání.

I. 5. Uzavírání veřejnoprávních smluv

Každá smlouva vzniká ve dvou fázích. První fází je návrh na uzavření smlouvy, druhá fáze se týká přijetí smlouvy. Návrh na uzavření smlouvy může učinit kterýkoliv z účastníků budoucího závazkového vztahu. Jedná se o právní úkon navrhovatele, který je adresován jedné nebo více určitým osobám. Návrh musí být určitý a musí obsahovat alespoň podstatné části navrhované smlouvy, mezi které zpravidla patří vymezení účastníků smlouvy, určení předmětu smlouvy a stanovení výše úplaty. Přijetí návrhu je opět jednostranný právní úkon, kterým příjemce návrhu přijímá návrh na uzavření smlouvy.

Návrh smlouvy a její uzavření musí být učiněno písemně a projevy vůle všech smluvních stran musejí být na téže listině.

Jsou-li smluvní strany přítomny současně, je veřejnoprávní smlouva uzavřena okamžikem připojení podpisu poslední smlouvy. Nejsou-li strany přítomny současně, je veřejnoprávní smlouva uzavřena okamžikem, kdy návrh veřejnoprávní smlouvy opatřený podpisy ostatních osob, jimž byl doručen, dojde navrhovateli smlouvy¹¹.

Pokud je k uzavření veřejnoprávní smlouvy třeba souhlasu správního orgánu, je smlouva uzavřena dnem, kdy tento souhlas nabude právní moci. Tento správní orgán zveřejní veřejnoprávní smlouvu na své úřední desce¹².

¹¹ Viz ustanovení § 164 odst. 2, SpŘ

¹² Viz ustanovení § 164 odst. 3, SpŘ

I.6. Změna obsahu, výpověď a zrušení veřejnoprávní smlouvy

I.6.1. Změna obsahu veřejnoprávní smlouvy

Ke změně obsahu smlouvy může dojít jen na základě shodné vůle smluvních stran vyjádřené v písemné formě. Bylo-li třeba k uzavření smlouvy souhlasu správního orgánu nebo třetí osoby, je i změna obsahu podmíněna tímto souhlasem s novým zněním smlouvy.

I.6.2. Výpověď a zrušení veřejnoprávní smlouvy

Výpověď veřejnoprávní smlouvy probíhá na základě shodné vůle či dohody, která je předem ve smlouvě obsažena. Je nutné dohodnout výpovědní lhůtu. Opomenutí dohody o konkrétní výpovědní lhůtě může učinit veřejnoprávní smlouvu nevypověditelnou. O zrušení jehož důvodem není nezákonnost, ale některý z uvedených důvodů, může rozhodnout správní orgán i proti vůli jedné ze stran.

Smluvní strana může podat písemný návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy:

- bylo-li toto ve veřejnoprávní smlouvě dohodnuto,
- změnil-li se podstatně poměry, které byly rozhodující pro stanovení obsahu veřejnoprávní smlouvy, a plnění této smlouvy nelze na smluvní straně z tohoto důvodu spravedlivě požadovat,
- jestliže se veřejnoprávní smlouva dostala do rozporu s právními předpisy
- z důvodu ochrany veřejného zájmu, nebo
- jestliže vyšly najevo skutečnosti, které existovaly v době uzavírání veřejnoprávní smlouvy a nebyly smluvní straně bez jejího zavinění známy, pokud tato strana prokáže, že by s jejich znalostí veřejnoprávní smlouvu neuzavřela¹³

Podá-li smluvní strana ze zákonem stanovených důvodů návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy a ostatní strany s ním vysloví souhlas, veřejnoprávní smlouva zaniká

¹³ viz ustanovení § 167 odst 1, SpŘ

dnem, kdy písemný souhlas poslední ze smluvních stran došel smluvní straně, která návrh podala. Pokud bylo k uzavření veřejnoprávní smlouvy třeba souhlasu správního orgánu, vyžaduje se jeho souhlas i ke zrušení veřejnoprávní smlouvy.¹⁴

Pokud některá ze stran se zrušením veřejnoprávní smlouvy nesouhlasí, může o zrušení veřejnoprávní smlouvy na žádost smluvní strany, která podala návrh podle odstavce 1, rozhodnout správní orgán příslušný podle § 169 odst. 1.¹⁵

Zrušení je možné jednak pokud je to ve smlouvě výslovně dohodnuto nebo z dalších taxativně vymezených důvodů. Ze zákona nevyplývá, že by bylo možné zrušit pouze smlouvu, jejíž trvání není časově omezené nebo kterou nelze vypovědět. Je třeba pouze naplnit stanovené důvody pro zrušení. Návrh na zrušení smlouvy je hmotněprávním úkonem určeným ostatním účastníkům smlouvy, jež jim musí být doručen a který lze učinit pouze písemně.

Zákonem není stanoveno, že by přijetí souhlasu muselo být učiněno na téže listině jako návrh, ale doporučuje se to. Postupuje se obdobně jako při uzavírání smlouvy. Pokud ostatní strany vysloví včas souhlas s návrhem, zanikne smlouva dnem, kdy souhlas poslední ze smluvních stran dojde navrhovateli.

I.7. Závazky a spory z veřejnoprávních smluv

Spory z veřejnoprávní smlouvy rozhoduje:

Ministerstvo vnitra, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 160 a je-li alespoň jednou ze smluvních stran kraj nebo jsou smluvními stranami obce s rozšířenou působností. Ministerstvo vnitra věc projedná s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem.

¹⁴ Viz ustanovení § 167 odst.2, SpŘ

¹⁵ Viz ustanovení § 167 odst.3, SpŘ

Příslušný krajský úřad, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 160 a jsou-li smluvními stranami obce, které nejsou obcemi s rozšířenou působností, nepřevzme-li věc Ministerstvo vnitra.

Správní orgán, který je společně nadřízený smluvním stranám, jde-li o jinou veřejnoprávní smlouvu podle § 160, není – li takového správního orgánu, řeší spor v dohodě ústřední správní úřady nadřízené správním orgánům, které jsou nadřízeny smluvním stranám.

Správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který je stranou veřejnoprávní smlouvy, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 161.

Správní orgán, který k jejímu uzavření udělil souhlas, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 162.¹⁶

V původním návrhu správního řádu bylo stanoveno, že účinná smlouva je vykonatelná a jejího splnění se lze domáhat cestou exekuce. Tam, kde spory z veřejnoprávních smluv nebylo možno řešit přímo cestou exekuce, měly rozhodovat stanovené orgány. Ustanovení o vykonatelnosti však v přijatém zákoně není. Výkon obsahu veřejnoprávních smluv bude prováděn v rámci správní exekuce po té, co o sporu ze smlouvy bude rozhodnuto podle § 141 správního řádu.

Za spor z veřejnoprávní smlouvy se považuje nejen spor o obsah práv a povinností, které ze smlouvy vyplývají, ale také neplnění smlouvy samotné. Je třeba podat návrh k orgánu dle § 169 k provedení sporného řízení. Rozhodnutí vydané v tomto řízení je exekučním titulem.

Nejvíce veřejnoprávních smluv a jejich dodatků je uzavíráno mezi obcemi, z nichž alespoň jedna není obcí s rozšířenou působností (na úseku projednávání přestupků, sociálně – právní ochrany dětí, obecní policie, stavebního úřadu, provozování elektronické podatelny, zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňující dálkový přístup), a spory z veřejnoprávních smluv se dotýkají především činnosti krajských úřadů. Ty udělují souhlas

¹⁶ viz ustanovení § 169 SpŘ

k jejich uzavření¹⁷, změně jejich obsahu¹⁸ a jejich zrušení¹⁹, nikoliv ovšem jejich výpovědi²⁰, což lze považovat za jeden z nedostatků správního řádu, protože v tomto případě není žádným způsobem zabezpečeno, že krajský úřad o zániku platnosti veřejnoprávní smlouvy výpovědí bude informován a hrozí, že nebude schopen plnit svou povinnost uloženou mu zákonem č. 128/2008 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů²¹.

Tak vážná situace, aby jedna ze stran veřejnoprávní smlouvy uzavřených mezi obcemi iniciovala zahájení sporného řízení podle ustanovení § 141 správního řádu, je poměrně výjimečná. Je to ze dvou důvodů:

1. Obce, jejich orgány a představitelé řeší daleko závažnější problémy týkající se především jejich ekonomiky a výkonu přenesené působnosti, takže spory z veřejnoprávních smluv jsou pro ně často okrajovou záležitostí, které není třeba věnovat zvláštní pozornost a to ani tehdy, pokud dojde k nějakým nejasnostem např. způsob a výše úhrady nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti.
2. Pokud skutečně nějaký problém nastane řeší se na lokální úrovni a neformálně, takže se o jeho existenci krajský úřad ani nedozví.

I.8. Veřejnoprávní smlouvy platné v roce 2008

Ministerstvo vnitra vydalo podle § 160 odst. 5 a § 166 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a § 66a odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí, kterými udělilo souhlas k uzavření veřejnoprávních smluv a dohod o změně obsahu veřejnoprávní smlouvy mezi obcemi s rozšířenou působností na výkon přenesené působnosti.

¹⁷ viz ustanovení § 63 odst. Obecního zřízení

¹⁸ viz ustanovení § 166 odst. 1 SpŘ

¹⁹ viz ustanovení § 167 odst. 2 SpŘ

²⁰ viz ustanovení § 166 SpŘ

²¹ viz ustanovení § 65 odst. 1

Přehled veřejnoprávních smluv uzavřených mezi obcemi s rozšířenou působností v členění po jednotlivých krajích, platných v roce 2008:

I.8.1. Středočeský kraj

tabulka č. 1 – Středočeský kraj

Za obec s rozšířenou působností (město)	Vykonává obec s rozšířenou působností-	Výkon přenesené působnosti na úseku	Podle zákona č. (ve znění pozdějších předpisů)	Doba platnosti veřejnoprávní smlouvy	Souhlas s VPS vydalo
Neratovice	Mělník	Myslivosti	449/2001 Sb., § 449/2001	31.12.2008	MV ČR
Neratovice	Mělník	Státní správy lesů	259/1995 Sb., § 48, § 58 a	31.12.2008	MV ČR
Neratovice	Mělník	Rybářství	449/2001 Sb., § 20 odst. 1,2 99/2004 Sb.	31.12.2008	MVČR

zdroj: <http://www.mvcr.cz/sprava/smlouvy.xls>

I.8.2.Pardubický kraj

tabulka č. 2 – Pardubický kraj

Za obec s rozšířenou působností (město)	Vykonává obec s rozšířenou působností	Výkon přenesené působnosti na úseku	Podle zákona č. (ve znění pozdějších předpisů)	Doba platnosti veřejnoprávní smlouvy	Souhlas s VPS vydalo
Polička	Litomyšl	státní památková péče	20/1987 Sb	do 31.12.2008	MV ČR
Svitavy	Litomyšl	státní památková péče	20/1987 Sb.	do 31.12.2008	MV ČR
Přelouč	Pardubice	státní památková péče	20/1987 Sb.	do 31.12.2008	MV ČR
Přelouč	Pardubice	sociálně-právní ochrany dětí	359/1999 Sb.	do 31.12.2008	MV ČR
Holice	Pardubice	státní památková péče	20/1987 Sb.	do 31.12.2008	MV ČR
Holice	Pardubice	sociálně-právní ochrany dětí	359/1999 Sb.	do 31.12.2008	MV ČR
Přelouč	Pardubice	péče o rodinu a náhradní . rodinnou péči	94 /1963 Sb.	do 31.12.2008	MV ČR
Holice	Pardubice	péče o nepřízpůsobivé občany	114/1988 Sb., 100/1998 Sb.	do 31.12.2008	MV ČR

zdroj: <http://www.mvcr.cz/sprava/smlouvy.xls>

I.8.3.Jihomoravský kraj

tabulka č. 3 – Jihomoravský kraj

Za obec s rozšířenou působností (město)	Vykonává obec s rozšířenou působností	Výkon přenesené působnosti na úseku	Podle zákona č. (ve znění pozdějších předpisů)	Doba platnosti veřejnoprávní smlouvy	Souhlas s VPS vydalo
Ivančice	Šlapanice	sociálně-právní ochrany dětí	359/1999 Sb.	na dobu neurčitou	MVČR
Ivančice	Šlapanice	sociálního zabezpečení	114/1988 Sb., 100/1988 Sb., 463/1991 Sb., 111/2006 Sb.	na dobu neurčitou	MVČR
Kuřim	Šlapanice	sociálně-právní ochrany dětí	359/1999 Sb.	do 31.12.2011	MV ČR
Ivančice	Šlapanice	péče o rodinu a děti	94/1964 Sb. a související zákony č. 140/1961 Sb., č. 141/1961 Sb., č. 99/1963 Sb.	na dobu neurčitou	MVČR
Ivančice	Šlapanice	agendy azylu a pobytu cizinců na území ČR	325/199 Sb., 326/1999 Sb.	na dobu neurčitou	MVČR

Kuřim	Šlapanice	sociálního zabezpečení	114/1988 Sb., 100/1988 Sb., 463/1991 Sb., 111/2006 Sb.	do 31.12.2011	MV ČR
Kuřim	Šlapanice	agendy azylu a pobytu cizinců na území ČR	325/199 Sb., 326/1999 Sb.	do 31.12.2011	MV ČR

zdroj: <http://www.mvcr.cz/sprava/smlouvy.xls>

8.4. Olomoucký kraj

tabulka č. 4 – Olomoucký kraj

Za obec s rozšířenou působností (město)	Vykonává obec s rozšířenou působností	Výkon přenesené působnosti na úseku	Podle zákona č. (ve znění pozdějších předpisů)	Doba platnosti veřejnoprávní smlouvy	Souhlas s VPS vydalo
Mohelnice	Šumperk	Návykových látek	167/1998 Sb.	na dobu neurčitou	MVČR
Mohelnice	Zábřeh	Sociálního zabezpečení	100/1988 Sb., 114/1988 Sb.	na dobu neurčitou	MVČR
Zábřeh	Šumperk	Návykových látek	167/1998 Sb.	na dobu neurčitou	MVČR
Mohelnice	Zábřeh	Sociálně- právní ochrany dětí	359/1999 Sb.	na dobu neurčitou	MVČR
Zábřeh	Šumperk	Státní památková péče	20/1987 Sb.	na dobu neurčitou	MVČR

zdroj: <http://www.mvcr.cz/sprava/smlouvy.xls>

I.8.5. Zlínský kraj

tabulka č. 5 – Zlínský kraj

Za obec s rozšířenou působností (město)	Vykonává obec s rozšířenou působností	Výkon přenesené působnosti na úseku	Podle zákona č. (ve znění pozdějších předpisů)	Doba platnosti veřejnoprávní smlouvy	Souhlas s VPS vydalo
Vizovice	Zlín	sociálně – právní ochrany dětí	359/1999 Sb., § 16	na dobu neurčitou	MV ČR
Luhačovice	Zlín	sociálně – právní ochrany dětí	359/1999 Sb., § 16	na dobu neurčitou	MV ČR
Valašské Klobouky	Zlín	sociálně – právní ochrany dětí	359/1999 Sb., § 16	na dobu neurčitou	MV ČR

zdroj: <http://www.mvcr.cz/sprava/smlouvy.xls>

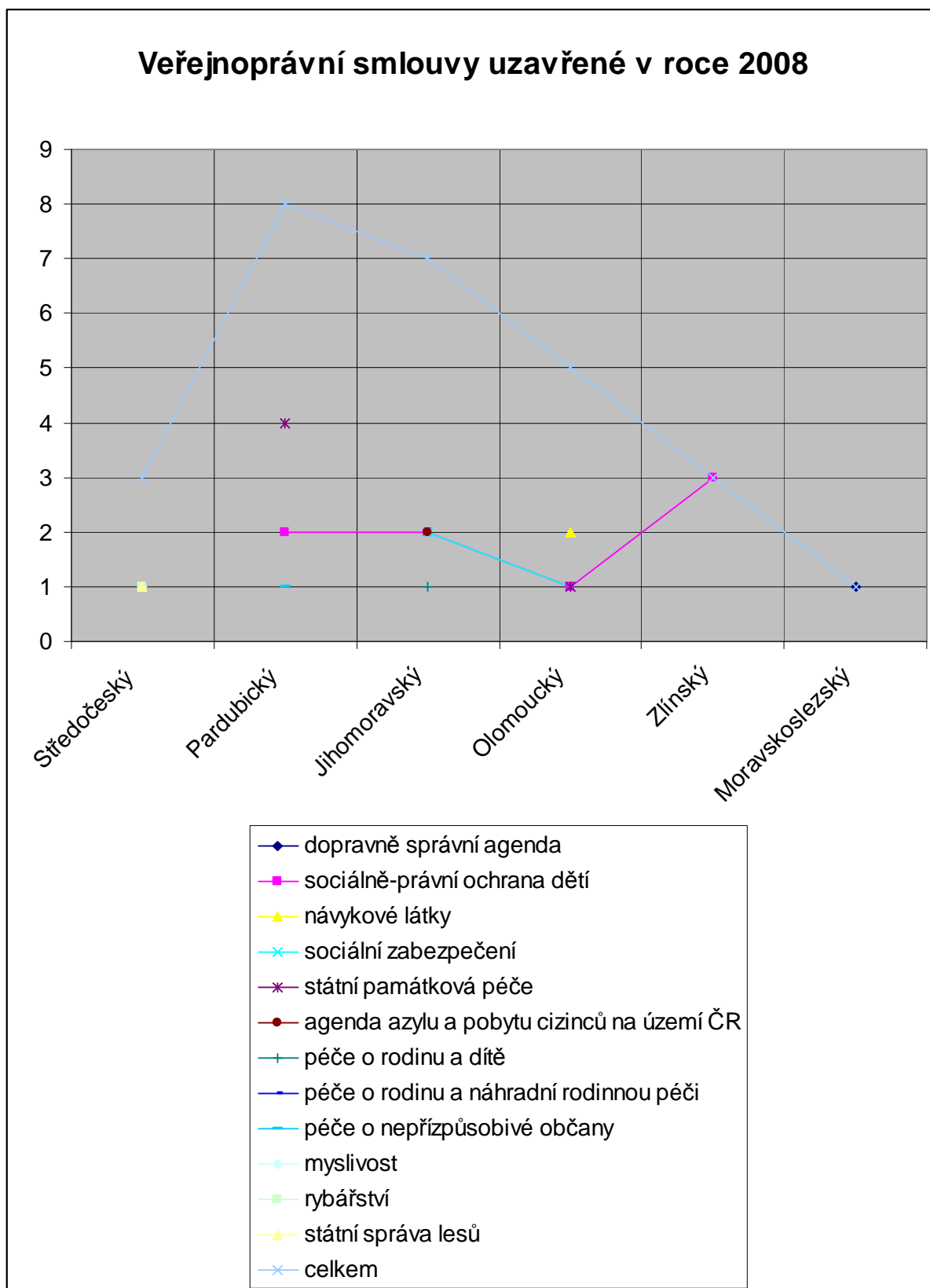
I.8.6. Moravskoslezský kraj

tabulka č. 6 – Moravskoslezský kraj

Za obec s rozšířenou působností (město)	Vykonává obec s rozšířenou působností	Výkon přenesené působnosti na úseku	Podle zákona č. (ve znění pozdějších předpisů)	Doba platnosti veřejnoprávní smlouvy	Souhlas s VPS vydalo
Jablunkov	Třinec	dopravně správních agend	247/2000 Sb.	Do 31.12.2008	MV ČR

zdroj: <http://www.mvcr.cz/sprava/smlouvy.xls>

graf č. 1 Veřejnoprávní smlouvy uzavřené v roce 2008 podle krajů

zdroj: <http://www.mvcr.cz/sprava/smlouvy.xls>

I.9. Reformy veřejné správy po roce 1990

Po roce 1990, kdy došlo k podstatné změně politické situace, bylo nutné přistoupit k celkové reformě systému veřejné správy, představované dosud centralizovanou státní správou.

Došlo ke zrušení národních výborů jako orgánů státní moci a správy a novému ústavnímu zakotvení samosprávy obcí. Místo okresních národních výborů byly zřízeny okresní úřady a působnost krajských národních úřadů převzaly okresní úřady a ústřední orgány státní správy. Územní samosprávy vykonávají vedle vlastní působnosti i působnost přenesenou. Pro výkon přenesené působnosti byly také v některých obcích zřízeny pověřené obecní úřady, kterým byla svěřena úloha při výkonu nekoncentrované státní správy na územní úrovni. Všechny tyto změny vytvořily podklad pro budoucí uplatnění veřejnoprávních smluv.

V roce 1991 se objevily návrhy na to, jak by mělo správní členění ČR vypadat. Komise vlády vypracovala 4 návrhy:

- zemské uspořádání, kde by v rámci ČR existovaly 2 až 4 země s vlastními sněmy a vládami
- oblastní uspořádání s 15 až 30 oblastmi řízenými z Prahy
- oblastní uspořádání, kde by byly respektovány historické zemské hranice a takto vzniklé země by neměly vlastní sněm
- podle poslední varianty by se ČR proměnila na spolkový stát se třemi zeměmi

V roce 1992 byl vybrán systém dvoustupňového správního uspořádání. První stupeň tvoří obce a druhý stupeň regiony, které by měly být větší než území okresů. V roce 1994 vláda schválila návrh na zřízení 17 krajů. Tento návrh však nezískal potřebnou podporu Parlamentu ČR. 23. října 1997 nakonec Poslanecká sněmovna schválila návrh na vytvoření 14 vyšších územních samosprávních celků. Zákon o vytvoření 14 vyšších územně samosprávních celků nabyl účinnosti až 1. ledna 2002. V roce 1999 schválila vláda ČR koncepci reformy veřejné správy. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR přijala usnesení, ve kterém doporučila vládě, aby připravila reformu vytvořením modelu veřejné správy spojením státní správy a samosprávy v jednotnou veřejnou správu na všech úrovních.

Pro tuto reformu byly stanoveny zásady:

- uplatnění tzv. spojeného modelu
- provedení decentralizace v maximální dosažitelné míře
- provedení dekoncentrace v maximální dosažitelné míře

26. května 1999 byla přijata koncepce reformy veřejné správy. Cílem této reformy je dosažení souladu s evropským standardem veřejné správy. Tato reforma se sestává ze tří částí:

- Reforma územní veřejné správy
- Reforma ústřední státní správy
- Reforma dílčích aspektů veřejné správy

12. listopadu 2000 skončila první fáze reformy veřejné správy. Do soustavy územní veřejné správy, kterou tvořilo 6274 obcí, 383 pověřených obecních úřadů a 77 okresů bylo začleněno 14 vyšších územně samosprávních celků. Druhá fáze byla časově limitována tím, že k 31.12.2002 skončila činnost okresních úřadů. Klíčovým problémem této fáze bylo územně správní uspořádání České republiky, přenos působnosti z okresních úřadů na jiné subjekty a přechod majetku státu dosud spravovaného okresními úřady. Kompetence výkonu státní správy přešly na obecní úřady, pověřené obecní úřady, obecní úřady s rozšířenou působností, a na krajské úřady.

Na jednání vlády dne 13. dubna 2005 bylo projednáno celkem 6 materiálů k reformě ústřední státní správy:

- Návrh postupu začlenění metody pro hodnocení dopadu regulace na podnikatelské prostředí do procesu přípravy regulace (RIA) – materiál schválen usnesením vlády č. 420/2005
- Snižování administrativní zátěže podnikatelů – materiál schválen usnesením vlády č. 421/2005
- Analýza koordinačních mechanismů ústřední státní správy vůči územní veřejné správě – materiál schválen usnesením vlády č. 430/2005
- Návrh dalšího postupu realizace reformy a modernizace ústřední státní správy v letech 2005 – 2010 – projednávání materiálu bylo odloženo
- Postup a pravidla pro provedení organizačního, funkčního, procesního a informačního auditu v ústředních správních úřadech., Českém telekomunikačním

úřadě a Radě pro rozhlasové a televizní vysílání – projednávání materiálu bylo odloženo

- Poslání ústředních správních úřadů, Českého telekomunikačního úřadu a Rady pro rozhlasové a televizní vysílání – materiál byl z programu jednání vlády stažen a bude dále využit jako podkladový materiál

II. Realizace právní úpravy v praxi

II.1. Veřejnoprávní smlouva uzavřená podle ustanovení § 3 a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Problematiku uzavírání veřejnoprávních smluv v oblasti obecní policie neupravuje pouze zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, ale i zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb., a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí v témže kraji, která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly obecní policie na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami. Tuto veřejnoprávní smlouvu schvaluje krajský úřad v přenesené působnosti. Samo uzavření smlouvy i její předmět náleží do samostatné působnosti zúčastněných obcí.²²

²² Hendrych, D. a kolektiv: Správní právo, 6. aktualizované vydání, C.H.BECK, Praha 2006, str. 243

Veřejnoprávní smlouva musí obsahovat:

- Označení obcí, které jsou jejími smluvními stranami.
- Určení rozsahu úkolů podle zákona, které bude obecní policie vykonávat na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a které jsou smluvními stranami smlouvy, jakož i den, od kterého bude obecní policie tyto úkoly vykonávat.
- Způsob úhrady nákladů.
- Obec, která obecní policii nezřídila a je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy, vydá strážníkovi obce druhé smluvní strany smlouvy písemné zmocnění, kterým prokazuje strážník oprávněnost k výkonu pravomoci na jejím území.

II.1.1. Příklad veřejnoprávní smlouvy o obecní policii

Veřejnoprávní smlouva

Uzavřena podle ustanovení § 3 a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o obecní policii), ve spojení s ustanovením § 66c - § 66e zákona č. 128/200 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, na základě usnesení Rady města Luhačovice č. 10/176/2006 ze dne 8.6.2006 a usnesení Rady obce Pozlovice č. 211/2006 ze dne 28.6.2006.

Článek I

Smluvní strany

Město Luhačovice nám. 28. října 543, 763 26 Luhačovice, Kraj Zlínský

Zastoupené:

IČO:

Zřizovatel městské policie Luhačovice

(dále jen zřizovatel)

Obec Pozlovice, Hlavní 51, Pozlovice, 763 26 Luhačovice, Kraj Zlínský

Zastoupené

IČO:

(dále jen obec)

Článek II

Předmět smlouvy

V souladu s § 3a, odst. 1 zákona o obecní policii bude městská policie zřizovatele vykonávat dle § 2 zákona o obecní policii úkoly na úseku zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku ve správním obvodu obce Pozlovice, v rozsahu vymezeném touto smlouvou.

Článek III.

Určení rozsahu úkolů

Strážníci městské policie zřizovatele budou ode dne platnosti této smlouvy oprávněni vykonávat na celém území obce Pozlovice úkoly dané zákonem o obecní policii v plném rozsahu tohoto zákona a platných obecně závazných vyhlášek obce Pozlovice, na základě písemné, v naléhavých případech telefonické žádosti starostky.

Strážníci městské policie zřizovatele budou ve správním obvodu obce oprávněni projednávat přestupky uložením pokuty v blokovém řízení dle § 84 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Úkoly podle bodu 1 a 2. budou strážníci zřizovatele provádět prostřednictvím dvoučlenné hlídky.

Obec Pozlovice vydá strážníkům Městské policie Luhačovice písemné zmocnění, kterým prokazuje oprávněnost výkonu pravomoci na jejím území.

Článek IV

Způsob úhrady nákladů

Za výkon předmětu smlouvy v rozsahu stanoveném v čl. III odst. 1 této smlouvy se obec Pozlovice zavazuje poskytnout ze svého rozpočtu zřizovateli za 1 hodinu činnosti jednoho strážníka příspěvek ve výši 220,--Kč.

Příspěvek bude hrazen čtvrtletně na základě faktury vystavené zřizovatelem vždy nejpozději do třicátého dne následujícího čtvrtletí, na účet města č.....u HVB bank, a.s. Zlín. Přílohou každé faktury bude výkaz obsahující přehled dnů a hodin, v nichž byly strážníky plněny úkoly dle této smlouvy, charakter těchto úkolů, jméno osoby, která podala žádost o provedení jednotlivých úkonů.

Výnos pokut, uložených strážníky na základě plnění této smlouvy, je příjmem rozpočtu města Luhačovice.

Článek V

Doba trvání smlouvy

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou a nabývá platnosti dnem nabytí právní moci rozhodnutí Krajského úřadu. Zlínského kraje o udělení souhlasu s uzavřením této smlouvy. Obě smluvní strany mohou tuto smlouvu z jakéhokoliv důvodu či bez udání důvodu vypovědět s tím, že taková výpověď nabude účinnosti ke konci kalendářního měsíce následujícího po doručení výpovědi druhé smluvní straně.

Článek VI

Společná ustanovení

Smluvní strany zveřejní veřejnoprávní smlouvu bezodkladně po jejím uzavření na úředních deskách svých úřadů nejméně po dobu 15 dnů a po dobu platnosti bude přístupná každému na úřadech obou smluvních stran.

Po dobu platnosti této smlouvy vyvěsí smluvní strany na úředních deskách svých obecních úřadů informaci o uzavření této smlouvy a jejím předmětu.

Tato smlouva je vyhotovena ve třech stejnopisech, přičemž každá smluvní strana obdrží jeden stejnopis, jeden stejnopis s přílohou obdrží Krajský úřad Zlínského kraje, společně se žádostí o souhlas s jejím uzavřením.

Přílohy této smlouvy tvoří usnesení Rady města Luhačovice, usnesení Rady obce Pozlovice a pravomocné rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje o udělení souhlasu k uzavření smlouvy.

Tuto veřejnoprávní smlouvu lze měnit písemnou dohodou smluvních stran.

V Luhačovicích dne.....

v Pozlovicích dne.....

.....

.....

starosta města Luhačovice

starosta obce Pozlovice

II. 2. Veřejnoprávní smlouva o zajištění zveřejnění obsahu úřední desky způsobem umožňující dálkový přístup ve smyslu ust. § 26 zák. č. 500/2004 Sb. , správní řád ve znění pozdějších předpisů

Každý správní orgán zřizuje úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Pro orgány územního samosprávních celků se zřizuje jedna úřední deska. Obsah úřední desky se zveřejňuje i způsobem umožňující dálkový přístup.

Není-li správní orgán schopen zajistit zveřejnění obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup podle odstavce 1, uzavře osoba uvedená v § 160 odst. 1, jejíž je tento správní orgán součástí, s obcí s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu má sídlo, veřejnoprávní smlouvu²³ o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Nedojde-li k uzavření veřejnoprávní smlouvy podle odstavce 3, postupuje se v případě obecního úřadu podle zvláštního zákona.²⁴ V případě jiného správního orgánu rozhodne nadřízený správní orgán, že pro něj bude tuto povinnost vykonávat sám nebo že jejím vykonáváním pověří jiný podřízený věcně příslušný správní orgán ve svém správním obvodu. Rozhodnutí nadřízeného správního orgánu se zveřejní nejméně po dobu 15 dnů na úřední desce správního orgánu, který povinnost neplnil.²⁵

Nejvíce se to týká obecních úřadů malých obcí. Smluvními stranami je zde obec na jedné straně a na druhé straně obec s rozšířenou působností. Nedojde-li k uzavření veřejnoprávní smlouvy, má být tato agenda přikázána rozhodnutím jinému správnímu orgánu ve správním obvodu nadřízeného správního orgánu.

²³ Viz ustanovení § 160 SpŘ

²⁴ Viz ustanovení § 65 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění zákona č. 313/2002 Sb.

²⁵ Hendrych, D. a kolektiv: Správní právo, 6. aktualizované vydání, C.H.BECK, Praha 2006, str. 241

II.3. Veřejnoprávní smlouva o přestupcích

Předmětem těchto smluv je zejména projednávání přestupků proti pořádku ve státní správě, ve věcech, které jsou obcím svěřeny, přestupků proti pořádku v územní samosprávě, přestupků proti veřejnému pořádku, přestupků proti majetku, přestupků proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích, projednávání přestupků na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních voda lázeňských míst, tj. zejména projednávání, rozhodování a ukládání pokut, a to v blokovém i příkazním řízení.

II.3.1. Vzor veřejnoprávní smlouvy o přestupcích

Veřejnoprávní smlouva č...../VS/200

Uzavřená mezi městem Jičín a obcí..... – výkon přenesené působnosti ve věcech přestupků

Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje č.j.ze dne..... o udělení souhlasu s uzavřením této smlouvy nabylo právní moci dne.....

Podle § 160 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a podle § 63 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, město Jičín na základě usnesení rady města č..... ze dnea obec.....na základě usnesení zastupitelstva obce č.....ze dne.....

u z a v í r a j í mezi sebou tuto veřejnoprávní smlouvu:

I. Smluvní strany

a) město Jičín – Žižkovo nám. 18

IČO: 271632

bankovní spojení:.....

zastoupené starostou města:.....

jakožto obec s rozšířenou působností

- b) obec:.....
IČO:.....
bankovní spojení:.....
zastoupená starostou obce:.....

jakožto obec příslušná do správního obvodu obce s rozšířenou působností, tj. města Jičína

II. Smluvní rozsah výkonu přenesené působnosti

1. Za účelem efektivnějšího výkonu veřejné správy se smluvní strany dohodly, že město Jičín bude prostřednictvím svých orgánů vykonávat namísto orgánu obce.....
..... a v jejím správním obvodu přenesenou působnost podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a to v rozsahu vymezeném § 53 odst. 1. tohoto zákona, konkrétně:

- přestupky proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou jím svěřeny
- přestupky proti pořádku v územní samosprávě
- přestupky proti veřejnému pořádku
- přestupky proti majetku
- přestupky proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích
- přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů minerálních vod a lázeňských míst

2. Na základě této smlouvy budou orgány města Jičína místně příslušnými správními orgány v řízení pro správní obvod obce.....

3. Náklady řízení vybrané orgány města Jičína při plnění této smlouvy jsou příjmem rozpočtů města Jičína

4. Výnos pokut uložených orgány města Jičína při plnění této smlouvy je příjmem rozpočtu města Jičína

III. Úhrada nákladů

1. Náklady za výkon přenesené působnosti v určeném rozsahu budou obci fakturovány pololetně na základě výkazu přestupků, který bude přílohou faktury a k jejichž projednání je dle této smlouvy příslušné město Jičín. Město Jičín zašle fakturu obci..... nejdéle do 30-ti dnů od skončení kalendářního pololetí a obec se jí zavazuje uhradit ve lhůtě 30-ti dnů od jejího vystavení.
2. Za výkon předmětu smlouvy v určeném rozsahu se obec..... zavazuje uhradit městu Jičín náklady spojené s výkonem přenesené působnosti podle čl. II. této smlouvy. Dohodnutá výše nákladů činí 1.000,-- Kč (slovy jedentisíchkorunčeských) za každé zahájen řízení o přestupku a 500,--Kč (slovy pětsetkorunčeských) za každý přestupek, který bude odložen, postoupen nebo vyřízen v příkazním či blokovém řízení (tzn. případy, kdy nebude zahájeno řízení o přestupku)
3. Smluvní strany se tímto dohodly, že se zavazují upravit výši částek uvedených v tomto článku podle oficiálně vyhlášené míry inflace vyjádřené přírůstek ročního průměrného indexu spotřebitelských cen podle údajů Českého statistického úřadu v případě, že od posledního stanovení výše této částky došlo ke změně míry inflace o minimálně 5%. V tomto směru město Jičín obci.....písemně oznámí úpravu výše
nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti

IV. Doba trvání smlouvy

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou do.....
2. Smlouva je podle § 164 odst. 3 správního řádu uzavřena dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje o udělení souhlasu s uzavřením smlouvy nabude právní moci.
3. Tuto smlouvu lze vypovědět bez udání důvodu doručením písemné výpovědi druhé smluvní straně. Výpovědní lhůta činí tři měsíce a počíná běžet prvním měsíce následující po měsíci, v němž byla doručena písemná výpověď druhé smluvní straně. Poté smluvní strana, která výpověď podala, je povinna o výpovědi informovat Královéhradeckého kraje.

V. Společná a závěrečná ustanovení

Smluvní strany zveřejní veřejnoprávní smlouvu bezodkladně po jejím uzavření na úředních deskách svých obecních úřadů na dobu 15-ti dnů.

Po dobu platnosti této smlouvy vyvěsí smluvní strany na úředních deskách svých obecních úřadů informaci o uzavření smlouvy a jejím předmětu.

Změnit obsah této smlouvy lze jen písemnou dohodou obou smluvních stran, k jejímuž uzavření je třeba souhlasu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Vztahy vyplývající z této smlouvy výslovně touto smlouvou neupravené se řídí příslušnými ustanoveními správního řádu spravujícími veřejnoprávní smlouvy.

Tato smlouva se vyhotovuje ve třech stejnopisech, které po jednom obdrží město Jičín, obec..... a jeden stejnopis Krajský úřad Královéhradeckého kraje spolu se žádostí o souhlas s uveřejněním veřejnoprávní smlouvy.

Přílohy této smlouvy tvoří usnesení Rady města Jičína, usnesení zastupitelstva obce a pravomocné rozhodnutí krajského úřadu – o souhlasu s uzavřením této...

Závěr

Svou prací jsem chtěla přispět ke zviditelnění veřejnoprávních smluv a upozornit na jejich existenci, protože se domnívám, že vstupem ČR do EU by mohlo dojít k jejich častějšímu uzavírání. V současné době se veřejnoprávní smlouvy v naší praxi používají spíše výjimečně. Obce nejvíce uzavírají veřejnoprávní smlouvy, jejichž předmětem je řešení přestupkové agendy a veřejnoprávní smlouvy o obecní policii. Naší úpravě veřejnoprávních smluv byla velkým vzorem a inspirací úprava veřejnoprávních smlouvy německém spolkovém správním řádu.

Například v Rakousku jsou veřejnoprávní smlouvy dobře známy a používány. Koordinační smlouvy jsou používány jako dohody spolkových zemí navzájem a spolkových zemí se státem. Subordinační smlouvy se zde používají spíše ve finančním právu, v oblasti daňových odvodů, při určování výše a způsobu plateb mezi Finančním úřadem a plátcem (daň ze živnostenského podnikání).

Hlavními oblastmi používání veřejnoprávních smluv jsou v Německu zejména stavební právo, hospodářské správní právo a právo správy sociálního zabezpečení.

Švýcarské správní právo definuje veřejnoprávní smlouvu jako dohodu obsahující souhlasné vyjádření vůle dvou nebo více právních subjektů, jejichž předmětem je upravení konkrétního správněprávního vztahu a to především v souvislosti s plněním veřejného úkolu. Od správního aktu se liší především konkrétností zúčastněných subjektů a svojí dvoustranností.

Závěrem své bakalářské práce mohu konstatovat, že cíle, které jsem si stanovila v úvodu práce jsem naplnila.

Seznam použité literatury:

1. Hendrych, D. a kolektiv: Správní právo, 6. aktualizované vydání, C.H.BECK, Praha 2006
2. Průcha P. a kol.: Správní právo, Masarykova univerzita, Brno 2002
3. Sládeček V., Obecné správní právo, Praha: ASPI, a.s. 2005
4. Staša J., Úvod do českého správního práva, 4. doplněné vydání, Praha 2001, Policejní akademie ČR
5. Svoboda K., Základy správního práva, Praha: VŠE-fakulta národohospodářská, 1996
6. zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
7. zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
8. Týdeník Veřejná správa 2007
9. <http://www.mvcr.cz/sprava/smlouvy.xls>

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1	Veřejnoprávní smlouvy – Středočeský kraj.....	27
Tabulka č. 2	Veřejnoprávní smlouvy – Pardubický kraj.....	28
Tabulka č. 3	Veřejnoprávní smlouvy – Jihomoravský kraj.....	29
Tabulka č. 4	Veřejnoprávní smlouvy – Olomoucký kraj.....	30
Tabulka č. 5	Veřejnoprávní smlouvy – Zlínský kraj.....	31
Tabulka č. 6	Veřejnoprávní smlouvy – Moravskoslezský kraj.....	31

Seznam grafů:

Graf č. 1	Veřejnoprávní smlouvy uzavřené v roce 2008.....	32
-----------	---	----

